

POLITIEK

Kruiwagen ‘Loeki’

VVD-senator Loek Hermans werkt zich in de nesten met een protegee. Lobbyde hij voor ‘minnares’?

Eric Vrijzen

VVD-prominent Loek Hermans (62), fractieleider in de Eerste Kamer, wordt beschuldigd van ‘machtsmisbruik’ door een voormalige protegee in de liberale partij. Zij beweert dat Hermans haar politieke functies in het vooruitzicht stelde, terwijl zij naar haar zeggen een ‘liefdesrelatie’ met hem onderhield. Hermans, oud-minister van Onderwijs en voormalig commissaris van de Koningin in Friesland, ontkent ‘iets met haar te hebben gehad’. Hij zegt dat hij zijn partijgenoot alleen maar coachte naar een plekje op de VVD-kandidatenlijst en later naar een positie als wethouder van Schiedam.

De vrouw in kwestie, Tatjana Sormaz (44), zegt: ‘Hij heeft mij misleid en daardoor ernstig gedupeerd. Ik voel me slachtoffer. Mijn bedrijf heeft zwaar geleden doordat hij mij tijdens onze relatie een politieke loopbaan in het vooruitzicht stelde.’ Op zijn beurt zegt Hermans dat ‘zij mij op allerlei manieren probeerde in te palmen’. En: ‘Ik kan haar niets hebben beloofd, want zo werkt het niet.’

Sormaz toonde *Elsevier* een groot aantal sms- en mailberichten, die een intensief contact met Hermans bevestigden. Sormaz heeft een bedrijf in de reclamebranche en leerde Hermans kennen toen zij vier jaar geleden voorzitter werd van Jong MKB Nederland. Hermans was toen voorzitter van MKB-Nederland, de vereniging van kleine- en middelgrote bedrijven.

‘Ze deed het prima bij Jong MKB,’ zegt Hermans. ‘Ik heb haar daarom in 2010 voorgedragen als een van de nieuwe mensen voor de VVD-programmacommissie.’ Sormaz was op voorspraak van haar partijafdeling als nummer 60 op de VVD-kandidatenlijst gekomen voor de verkiezingen dat jaar. Hoewel de VVD de verkiezingen in 2010 won en regeringspartij werd, bleek dat geen verkiesbare plaats. Volgens Sormaz zei Hermans dat zij een coach nodig had om verder te komen.

Uit de sms’jes blijkt dat hij zich naderhand inzet voor een positie van Sormaz bij omroep WNL. Op 19 april 2011 om 10.39 uur sms’t hij Sormaz: ‘Volgende week heb ik overleg met WNL.’

Aan de vooravond van de kabinetscrisis

van 2012 maakt Hermans haar attent op nieuwe mogelijkheden om een Tweede Kamerzetel te bereiken. Op de dag dat het kabinet-Rutte I valt, zaterdag 21 april 2012, bericht hij haar nog vóór de officiële persconferentie van VVD-premier Mark Rutte dat nieuwe verkiezingen in aantocht zijn. In de daaropvolgende weken bereidt Hermans haar voor op gesprekken met de VVD-kandidatencommissie.

Volgens Sormaz zei Hermans dat een verkiesbare plaats voor haar vaststond en dat het gesprek met de VVD-kandidatencommissie slechts een formaliteit is. Hermans stuurt op 7 mei om 17.06 uur een sms-bericht naar Sormaz: ‘Ik heb goed bericht en bel je na 18.00 uur.’ De inhoud van dat telefoongesprek is niet meer te achterhalen. Een dag later, op 8 mei 2012, is Sormaz er echter niet gerust op. Zij sms’t naar Hermans: ‘Het zit nog niet goed. Even contact aub.’

Hermans zegt nu dat Sormaz in mei 2012 het gesprek met de kandidatencommissie verprutste. Zij bleek toch niet het politieke groeibriljantje dat hij eerder in haar zag. De sms-berichten over en weer illustreren dat beiden werkten aan een hogere plaats voor Sormaz op de lijst. Zij krijgt een onderhoud met Ivo Opstelten, op dat moment demissionair minister van Veiligheid en oud-partijvoorzitter.

Later is er contact met Kamercentralevoorzitter Zuid-Holland Noord Jan Dirk Blaauw en campagneleider Stef Blok. In een latere fase spreekt zij met partijprominent Tjibbe Joustra en ten slotte met VVD-voorzitter Benk Korthals. Blok maant haar in een mail op 3 juli 2012 niet naar buiten te treden als afgepoeierde kandidaat: ‘Voor een goede campagne is het van belang dat er geen onderling gedoe is.’

Sormaz zegt dat zij zwichtte voor de druk van Blok en Hermans. Ze hield haar mond en geloofde dat Hermans haar een andere positie kon bezorgen. Ze sms’t op 29 mei 2012 naar Hermans: ‘Zou ik niet ergens aan de slag kunnen als wethouder? Om ervaring op te doen voor een volgende ronde?’

Hermans antwoordt direct: ‘Juist, daarom niet van de lijst en overleg met mij.’ Zij moet haar lage notering op de VVD-lijst accepte-

Tatjana Sormaz: ‘Hermans misbruikte positie in VVD om mij aan zich te binden en beloofde Kamerzetel’

Loek Hermans ontkent een relatie: ‘Zij probeerde mij op allerlei manieren in te palmen’

ren en elke wanklank vermijden. Na midernacht stuurt hij haar nog een sms: ‘Pas nou op met emotionele reacties.’

Sormaz werd geboren in Belgrado. Haar vader werd begin jaren zeventig in Nederland gedetacheerd en liet zijn gezin overkomen. Volgens Sormaz werkte de lokale VVD-voorzitter in haar woonplaats Capelle aan den IJssel haar kandidatuur voor de Kamer in 2012 tegen met het argument dat ze niet hier geboren was en daardoor geen kennis had van het liberalisme. In sms’jes aan Hermans kwalificeert Sormaz de voorzitter als ‘idiot’.

Restaurants

Sormaz spreekt in de daarop volgende periode, zomer en herfst 2012, zeker tien keer met Hermans af in de Haagse restaurants Wox, Schlemmer, Le bistrot de la Place, Oker, Hotel Des Indes, en ook in diverse etablissementen aan de Denneweg. Zij bezoekt hem ook in de Eerste Kamer en in zijn appartement in Den Haag. Zij toonde *Elsevier* een overzicht van alle ontmoetingen.

Hermans zegt te betwijfelen of het zoveel etentjes waren, maar erkent haar vaak te hebben ontmoet. Wegens drukke werkzaamheden had hij overdag geen tijd. Alleen ’s avonds kon hij tijdens een dinertje met zijn protegee de politieke toekomst bespreken. Om diezelfde reden verliep het sms-contact ook dikwijls in de nachtelijke uren.

Van zijn kant maakt Hermans in de sms’jes geen enkele toespeeling op een seksuele of amoureuze relatie. Hij is kort en zakelijk. Sormaz daarentegen noemt hem in de sms’jes ‘Loeki’ en ‘Struisvogeltje’. Ook bedankt ze hem op 9 november 2011 ’s avonds om 21.26 uur voor een boeket: ‘De bloemen zijn prachtig en ruiken lekker. Maar nog net niet zo lekker als jij.’

Hermans zegt dat deze berichten niet mogen worden beschouwd als bewijs van een intieme relatie. Hij heeft Sormaz destijds gevraagd nooit meer een amoureuze toon aan

te slaan in de sms’jes, maar verder besteedde hij er geen aandacht aan. Op de vraag of insinuerende berichtjes voor hem dan geen aanleiding waren onmiddellijk te stoppen met coachen, verzucht Hermans: ‘Had ik het maar gedaan.’ Hij zegt de bloemen te hebben gestuurd voor haar verjaardag. Dat is onwaarschijnlijk, want Sormaz verjaart bijna twee maanden eerder, op 24 september.

Bijna twee weken na het bloemen-smsje, op maandagavond 21 november, vraagt Hermans haar om na 21.30 uur naar zijn appartement te komen. ‘Knappe jongen die dan de behoefte heeft om iemand te coachen,’ aldus Sormaz.

In de periode dat hij Sormaz vaak ontmoette, kwam Hermans negatief in het nieuws met zijn nevenfunctie als toezichthouder bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. Hermans bezweert dat hij Sormaz puur en alleen als politieke coach ontving. Ook zegt hij er in de tweede helft van 2012 van overtuigd te zijn geraakt dat Sormaz geen politiek talent was. ‘Ik heb urenlang en gedurende diverse etentjes met haar gesproken over haar mogelijkheden. Eerst wilde ze een Kamerzetel. Toen dat niet lukte, adviseerde ik haar het in de gemeentepolitiek te zoeken. Er waren diverse gesprekken en etentjes nodig om haar dat te laten inzien.’

Toen er in Den Haag een wethouderszetel vrij kwam, dacht Sormaz daarvoor volgens Hermans in aanmerking te komen. Sormaz ontkent die vacature ter sprake te hebben gebracht. Hermans: ‘Ik zei: “Je bent gek.”’ Voor europarlementariër was ze ook niet gekwalificeerd. Ik heb haar toen voorbereid op een sollicitatiegesprek voor een positie in het college van B en W in Schiedam. Ik heb haar uitvoerig uitleg gegeven over hoe een gemeentebegroting in elkaar zit, want ze wist niks.’ Zelfs toen zij onderweg was naar die sollicitatie, fluisterde Hermans haar nog per telefoon adviezen in.

Waarom stopt een druk bezet man als Hermans, die naast zijn positie in de VVD en de Eerste Kamer ook een groot aantal functies bezet in de (semi)publieke sector, zo veel tijd in de begeleiding van iemand aan wier kwaliteiten hijzelf ernstig twijfelde? ‘Dat is mijn goede inborst. Ik wilde haar helpen,’ verklaart Hermans.

‘Valse beloftes’

Zelfs nadat zij in Hermans’ ogen ongeschikt bleek als politicus, blijft hij haar uitnodigen voor etentjes. Op 28 september 2012 om 0.08 uur dringt hij aan op een rendez-vous. De gooi naar het wethouderschap in Schiedam is mislukt. Hermans sms’t: ‘Kun jij om 16.00 uur in Des Indes praten over “Schiedam” en hoe nu verder?’

Hermans zegt dat hij in dat en daaropvolgende gesprekken Sormaz adviseerde cursussen gemeentepolitiek te volgen. Later

blijkt dat die cursussen al bijna voorbij zijn en reageert zij boos.

Op 1 november treffen Hermans en Sormaz elkaar in restaurant Poentjak. Zij verwijt hem opeens valse beloftes, waardoor zij veel tijd en geld verspilde. Zij bereikt geen enkele politieke functie en raakt in financiële moeilijkheden. Volgens haar heeft Hermans zich gedragen als een charlatan, wat ten koste ging van haar bedrijf.

Rond die tijd ontstaat in de VVD fel verzet tegen de inkomensnivellering via zorgpremies. De VVD komt op 2 november in crisissfeer bijeen in Lunteren. Hermans stuurt Sormaz die dag een berichtje: 'Advies van mij is: zoek steun bij schuldsanering.' Zij voelt zich afgedankt als 'minnares' en overgeheveld naar de gemeentelijke hulpverlening. Ze reageert gepikeerd: 'Ik zeg toch ook niet tegen jou dat je moet gaan scheiden.'

De twee ontmoeten elkaar diezelfde dag op de crisisvergadering van de VVD in Lunteren en daar komt het tot een openlijke woordenwisseling. Op 18 november om 22.50 uur is Hermans het zat. Hij sms't zijn voormalige protegee: 'Ik ben dit soort berichten beu. Het voortdurende verwijt dat ik verantwoordelijk zou zijn voor jouw financiële situatie is volstrekt onjuist. Jouw stelling dat ik dat probleem zou moeten oplossen, verwerp ik derhalve. Ik heb besloten het contact met jou te verbreken.'

Sormaz ontsteekt in woede als Hermans' dochter dat najaar wordt benoemd tot politiek assistent van minister Stef Blok (Wonen en Rijksdienst). 'Waarom de dochter wel en de maîtresse niet?' Zij meldt zich bij VVD-voorzitter Benk Korthals, met wie zij op 4 april 2013 een gesprek voert. 'Hij beloofde dat hij zou nadenken over mijn kansen in de VVD. Binnen een maand zou ik iets horen. Maar dat gebeurde niet. Mijn mailtjes en telefoontjes bleven onbeantwoord.'

Op 26 juni beticht Sormaz Hermans tegen *Elsevier* van 'machtsmisbruik'. Sormaz: 'Hij misbruikte zijn positie in de VVD om mij aan zich te binden. Hij beloofde mij een Kamerzetel. Ik raakte zo verstrikt in zijn valse voorwendselen dat ik me gedwongen voelde alles te verzwijgen en aan zijn lijntje bleef lopen.'

Hermans ontkent en zegt dat hij naast Sormaz, vijf andere VVD'ers coachte. 'Dat was soms heel intensief en dan weer had ik wekenlang geen contact met zo'n partijgenoot. Sommigen zitten nu in de Tweede Kamer of in het lokaal bestuur.' Hermans zegt de namen van zijn pupillen niet te kunnen noemen. Hij bezint zich op juridische stappen tegen Sormaz. VVD-voorzitter Benk Korthals zegt dat hij de kwestie binnenkort met Hermans zal bespreken. 'Het is prima als partijprominenten nieuwe talenten coachen. Maar dat mag nooit ten eigen bate zijn. Of dat in dit geval is gebeurd, weet ik niet.'

MISDAAD

Nu al moorddadig jaar

2013 tot nu toe gekenmerkt door veel meer moorden dan vorige jaren. Vooral liquidaties maken een einde aan jarenlange daling

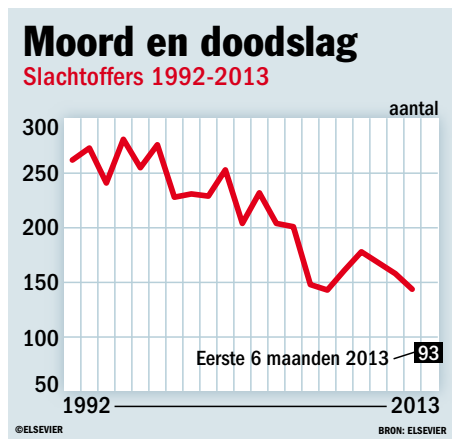

Zaterdag 29 juni, weer een liquidatie in Amsterdam-West

Gerlof Leistra

Het aantal moorden is in de eerste helft van 2013 onrustbarend gestegen. Dat blijkt uit het doorlopende moordonderzoek van *Elsevier*. Tot 1 juli werden 93 moorden gepleegd, tegenover 72 in de eerste zes maanden van 2012. Dat zijn er 21 meer, een stijging van 30 procent. In dit tempo zou het cijfer voor het hele jaar uitkomen op 186 moorden. Vorig jaar was nog sprake van 142 slachtoffers van moord of doodslag. Dat was een laagterecord. *Elsevier* registreert het jaarlijkse moordcijfer sinds 1992.

De stijging is een trendbreuk. De laatste jaren schommelt het moordcijfer rond de 150. In de periode 1992-2001 vielen gemiddeld nog 253 doden per jaar. Recordjaar was 1995 met 281 slachtoffers, bijna twee keer

zoveel als in het afgelopen jaar.

De meest schokkende zaak van 2013 tot nu toe is de dubbele moord op de broertjes Julian (7) en Ruben (9). Hun vader nam ze maandagavond 6 mei vanuit Vleuten mee naar Limburg. Diezelfde nacht reed hij terug en bracht zijn zontjes om het leven. Daarna pleegde hij zelfmoord in het nabijgelegen Doorn.

Een aangestoken brand in Cuijk eiste op 20 juni drie slachtoffers. In hun woning kwam een moeder met haar dochters van 14 en 17 om het leven. De 23-jarige verwarde verdachte klon na de brandstichting in een telefoonmast. Opvallend is het grote aantal liquidaties: 18 tot nu toe. Dat kunnen er meer zijn, omdat de toe-

dracht van enkele zaken nog onduidelijk is.

Amsterdam voert de liquidatielijst aan met zeker zes zaken. Onder de slachtoffers zijn diverse Marokkanen. Op 16 maart werd in West de 21-jarige crimineel Rida Bennajem doodgeschoten en op 26 mei is de 26-jarige Souhail Laachir tijdens een dancefeest in het Scheepvaartmuseum doodgeschoten.

Beide zaken hangen samen met een dubbele liquidatie op 29 december 2012 in de Amsterdamse Staatsliedenbuurt. Daarbij kwamen twee Marokkanen om het leven. Bennajem zou als schutter ook betrokken zijn geweest bij andere liquidaties op Marokkanen. Achtergrond van de liquidaties lijkt een vete tussen twee criminele bendes over gestolen drugs in Antwerpen.

Op 20 juni werd in Friesland op een parkeerplaats bij het Tjeukemeer het lijk gevonden van de 35-jarige Marokkaan Omar Kourich uit Amsterdam. Hij was vastgebonden en in brand gestoken. Vermoedelijk is hij elders gedood en daarna gedumpte. Zaterdag 29 juni had opnieuw een liquidatie plaats in Amsterdam-West. Slachtoffer was dit keer een Turk: de 26-jarige Ali Gezer. Hij werd klemgereken; zijn 11-jarige neefje zat naast hem.

In Rotterdam zijn het afgelopen half jaar zeker drie liquidaties gepleegd. Twee daarvan waren op bestuurders van een auto. Ook hier lijkt sprake van afrekeningen in het drugscircuit. Bij liquidaties in het criminele milieu gaat het doorgaans om drie dingen: geld, geld en geld.